Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piaț mare, Tărgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare, Tărgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena *R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVI.

„Gazeta“ ese în fiă-care-di
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe anŭ.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brasovŭ
a administrațiune, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 246. Brașovŭ, Sâmbătă, 6 (18) Noemvre 1893.

Viitorulŭ Metropolitŭ.

Brașovŭ, 5 Noemvre v.

Mai de multe-orĭ s'a amintitŭ în foile unguresci, deja înaintea actului electoralŭ alŭ Sinodului dela Blașiu, că Episcopulŭ *Mihailŭ Pavelŭ* dela Oradea-mare ar fi privitŭ ca unŭ candidatŭ agreabilŭ guvernului ungurescŭ pentru Metropolia din Blașiu.

De atuncĭ încă, dér mai alesŭ cu ocasiunea Sinodului electoralŭ, însușĭ, la care a funcționatŭ ca comisarŭ guvernialŭ, Episcopulŭ Pavelŭ a declaratŭ categoricŭ, că nicĭ-decum nu dcresce a întra în candidația. In urma acésta la alegere *n'a primitŭ nicĭ unŭ votŭ.* Din Aprilie, cândŭ s'a ținutŭ Sinodulŭ electoralŭ, până acuma trecură 7 lunĭ.

Tăcere adêncă a domnitŭ și domnesce în privința celorŭ trei candidațĭ ai Sinodului, dér de câte-va săptĕmânĭ încóce, érășĭ e vorba de venirea la Blașiu a Episcopului Pavelŭ. Numai câtŭ acuma, situația e cu totulŭ schimbată. Inainte era vorba, că nu se va concede alegerea, acum însĕ stămŭ față c'unŭ actŭ electoralŭ întâmplatŭ în tótă ordinea și cu învoirea Monarchului, pe care actualulŭ guvernŭ ungurescŭ, cu tótă consciința lui de gumielasticŭ, nu-lŭ póte escamota așa numai cu una, cu două, ca și când n'ar mai fi, fără ca sĕ provóce în Transilvania o furtună, ca și care nu s'a mai pomenitŭ în istoria ei bisericéscă.

Ișĭ póte face omulŭ o ideiă, la ce gradŭ de decadență a ajunsŭ consciința publică în statulŭ ungarŭ, în urma efectelorŭ demoralisătóre ale despotismului de rassă, ce se esercează la tóte ocasiunile, décă o parte mare a diaristicei maghiare, fiă și oposițională, cutéză a atribui guvernului Majestății Sale intențiunea de-a inscena, în cestiunea ocupării scaunului metropolitanŭ din Blașiu, o comediă imorală și neleală, unŭ jocŭ de-a mâța órba frivolŭ și periculosŭ, dândŭ cu buretele peste actulŭ legalŭ alŭ Sinodului electoralŭ din Blașiu și, în modŭ absolutisticŭ, numindŭ Metropolitŭ pe-unŭ prelatŭ, care n'a fostŭ alesŭ și *a priori* a refusatŭ acéstă demnitate.

Nicĭ nu credemŭ capabilŭ pe nicĭ unulŭ dintre prelații noștri românĭ, cu atâtŭ mai puținŭ pe Episcopulŭ *Pavelŭ*, ca sĕ priméscă, *în asemenĭ condițiunĭ* triste și dejositóre pentru biserica și națiunea sa, demnitatea de Metropolitŭ. Dér mai multŭ, credemŭ, că este imposibilŭ, ca Majestatea Sa, care și-a datŭ învoirea la actulŭ electoralŭ din Blașiu, sĕ apróbe o asemenea purtare a guvernului sĕu, menită numai a submina autoritatea tronului înaintea supușilorŭ sĕi românĭ.

Décă amŭ fi în carnevalŭ, amŭ crede, că foile opoziționale maghiare, ca „Budapesti Hirlap“, „Magyar Hirlap“ și altele, carĭ aducŭ adĭ, ca ceva sigurŭ, că numirea Episcopului Pavelŭ ca Metropolitŭ, este iminentă, ba că s'ar fi făcutŭ chiar dela locurile prea înalte o presiune hotărîtóre asupra Prea Sfinției Sale, ca sĕ-șĭ schimbe gândulŭ etc., décă dicemŭ amŭ data astădĭ Ianuarie și nu Noemvre, amŭ crede, că redactorii numitelorŭ foi vorŭ sĕ facă o glumă de balŭ mascatŭ. Ce-i dreptŭ acești gazetarĭ ni-au doveditŭ, că sciu sĕ arangeze mascherade și în mijloculŭ verii, când o pretinde acésta interesele lorŭ de partidŭ, dér totușĭ în casulŭ de față ni-se pare, că gluma merge prea departe. Căcĭ cu tótă era liberală-jidovéscă a reformelorŭ bisericescĭ nu credemŭ sĕ fi ajunsŭ deja la acelŭ punctŭ, ca unŭ guvernŭ alŭ Majestății Sale sĕ cuteze așĭ bate jocŭ în diua mare de cele sfinte, violentândŭ fără de celŭ mai micŭ scrupulŭ pe credincioșii unei bisericĭ de peste unŭ milionŭ de suflete.

Ce-i dreptŭ, cestiunea numirei unuia dintre candidații aleșĭ de Sinodulŭ din Blasiu, n'a făcutŭ în 7 lunĭ nicĭ măcarŭ unŭ pasŭ înainte. S'a audîtŭ, de icĭ și de colo, că guvernului nu i-ar conveni nicĭ unulŭ dintre candidațĭ. Scimŭ, că aceștia au fostŭ unulŭ după altulŭ chiămațĭ la Pesta, ca sĕ se spovedéscă înaintea lui Csaky, dér orĭ că resultatulŭ convorbirei lorŭ cu hahamulŭ dela culte a fostŭ nesatisfăcĕtorŭ pentru acesta, orĭ că s'au ivitŭ alte piedecĭ din alte părțĭ— nu trebue sĕ uitămŭ, că mai e la mijlocŭ și Curia romană, — destulŭ, că până acuma nu scimŭ absolutŭ nimicŭ cum stă amintita cestiune.

Foile unguresci, de carĭ amŭ vorbitŭ, însĕ nicĭ nu mai vréu sĕ scie de actulŭ electoralŭ dela Blașiu, ca și când elŭ n'ar mai esista, și raportorii lorŭ dela Oradea numescŭ și strămută pe archierii noștri,—în telegramele lorŭ, sĕ'nțelege— unde le place și cum le place.

Din parte-ne, nu voimŭ sĕ le stricămŭ plăcerea. Hârtia sufere multe și șoviniștii suntŭ într'unŭ stadiu de deliriu, așa încâtŭ arŭ fi prea multŭ a aștepta dela ei, ca sĕ cunóscă și sĕ respecteze marginĭ în fantasiile lorŭ nebune.

Admițĕndŭ însĕ casulŭ celŭ mai rĕu, — căcĭ cóbe rele suntŭ și rĕmânŭ în vremurile de adĭ foile șoviniste maghiare — ca guvernulŭ sĕ nu fiă nicĭdecum mulțumitŭ cu resultatulŭ alegerei din Blașiu, ci sĕ-i găséscă mulțime de cusururĭ, totușĭ, după noi, n'ar fi nicĭ decum admisibilŭ, că, décă nu s'a întâmplatŭ acésta imediatŭ, acum după 7 lunĭ sĕ fiă anulatŭ actulŭ electoralŭ dela Blașiu printr'o sentință arbitrară a guvernului.

Din tóte aceste considerațiunĭ, destulŭ de temeinice și seriόse, noi nu putemŭ da nicĭ unŭ credĕmĕntŭ faimei, ce-o lățescŭ foile opoziționale maghiare, că Episcopulŭ Pavelŭ arŭ fi denumitŭ ca viitorŭ Metropolitŭ, ér Episcopulŭ Szabo arŭ veni în loculŭ lui la Oradea, etc. etc.

Una dintre foile, despre carĭ vorbimŭ, mai face și gluma trivială, că episcopulŭ Pavelŭ ar fi fostŭ forțatu de susŭ, ca sĕ renunțe la hotărîrea sa de-a nu primi sĕ fiă Metropolitŭ și că acésta siluire ar fi „rĕsplata patriotismului sĕu.“

Aceste suntŭ *allotria* ale unei presse, care numai prin scirĭ de sensațiune trăiesce și care și-a pierdutŭ deja în ce privesce causele naționalitățilorŭ totŭ simțulŭ de decență, de dreptŭ și de dreptate.

In afacerea actului electoralŭ dela Blașiu este angajată nu numai véda și autoritatea guvernului, dér chiar și véda Monarchului. De aceea noi așteptămŭ ca guvernulŭ ungurescŭ sĕ'șĭ împlinéscă angajamentulŭ și sĕ propună Majestății Sale spre aprobare pe unulŭ din aleșii sinodului. Nimicŭ nu-lŭ îndreptățesce a se sustrage dela acestŭ angajamentŭ și dela datoria, ce-o are față cu multele și marile interese bisericescĭ ale Românilorŭ unițĭ.

CRONICA POLITICA.

— 5 (17) Noemvre.

In sinulŭ guvernului Wekerle trebue, că este ceva putredŭ. Retragerea lui Csáky este discutată, ca unŭ faptŭ deja petrecutŭ, și acum cetimŭ în foile de ierĭ, că **ministrulŭ A. Bethlen încă e pe ducă.** Scirea acésta o înregistréză tóte diarele de ierĭ din Budapesta și Clușiu. *„Budapesti Hirlap“* dice, că „isgonirea“ lui Bethlen din cabinetŭ, este de multŭ timpŭ plănuită în cercurile partidei liberale. Deja în comisiunea financiară au începutŭ s'o discute Hegedüs și Darányi. Causa căderei lui Bethlen ar fi, dice-se, legăturile, ce le-a avutŭ cu Bokross Elek, pe-ale cărui cambii le subscria ministrulŭ. Cea mai mare parte din aceste cambii au fostŭ achitate la banca industrială a lui Ștefanŭ Tisza. Ministrulŭ Bethlen a achitatŭ tóte acele cambii — în sumă de vre-o 40,000 fl.—pe carĭ au fostŭ falsificate numai sumele ér nu și subscrierea lui, dér a refusatŭ a achita și pe acele, carĭ purtau subscrierea falsificată a numelui sĕu. Este ceva deosebitŭ, dice „Budapesti Hirlap“, că din acésta se făuresce armă în contra ministrului, din causa unui nefericitŭ omŭ,

---

FOILETONULŬ „GAZ TRANS.“

Nevasta judecătorului.

Narațiune, de H. Milke.

(Urmare).

Prândulŭ era terminatŭ, judecătorulŭ ișĭ aprinsese o țigară.

„Ei, da, am sĕ-țĭ comunicŭ o noutate“, dise elŭ de-odată „o noutate, care póte te va interesa. Tu, precum sciu, ești bine vĕdută la Brimboni. Décă îlŭ vei visita érășĭ, nu vei mai vedé pe noua sa calfă. Omulŭ acesta a fostŭ astădĭ arestatŭ“.

„Arestatŭ? Și de ce?“

„Elŭ a avutŭ cum se dice, degete pré lungĭ. Giuvaergiulŭ a făcutŭ descoperirea, că îi lipsescŭ câte-va lucrurĭ. De multŭ elŭ îlŭ bănuia. S'a făcutŭ la elŭ o perchisiție domiciliară și s'au aflatŭ în parte obiectele furate“.

„Ce a furatŭ elŭ“, întrebă Alice.

„Câte-va lingurĭ de argintŭ și unŭ inelŭ. Inelulŭ sĕ fiă valabilŭ o sută séu două sute mărcĭ și nu s'a aflatŭ până acuma. Unŭ inelŭ cu petrii albastre de saphir“.

„Unŭ inelŭ?“ repetă Alice, „și încă nu s'a aflatŭ inelulŭ?“

„Nu, numai lingurile de pe carĭ omulŭ acesta nu ș'a luatŭ ostenélă de a delătura măcarŭ timbrulŭ firmei. Cu tóte dovedile acestea agravătóre, elŭ négă totulŭ în modulŭ obicĭnuitŭ de acești mișei. Lingurile, dice elŭ, le-a primitŭ dela unŭ necunoscut ca zĕlogŭ pentru-o datoriă“.

„Credĭ tu déră, că va fi judecatŭ?“

„Fără îndoélă“, rĕspunse judele. Nu cumva îțĭ escită nervii lucrulŭ acesta, draga mea?

„Nu, nu! Totușĭ mi-ar plăcé sĕ se constate nevinovăția lui“.

„Nevinovăția?“ Fridrichs zîmbi și netedĕndu-i ușorŭ obrajii adause: „tu ești unŭ adevĕratŭ advocatŭ femeescŭ“.

Cu acésta se terminà conservația. După amédia și séra trecură în modulŭ celŭ mai veselŭ; Alice ișĭ împlini datoriile ca representantă a casei față cu óspeții ei cu-o amabilitate fermecătóre. Iritația ce făcù sĕ se roșéscă puținŭ, dedŭ și conversației ei materiă nesecabilă. Când óspeții târdiu părăsiră casa, toțĭ erau de părerea, că acéstă casă este unŭ lăcașŭ alŭ fericirei.

Judecătorulŭ érășĭ rĕmase singurŭ cu nevasta lui, încă ardeau luminile în salonŭ, ér alăturĭ servitórele strîngeau masa. După acésta sĕ făcù tăcere. Ea se plecà spre elŭ și-i șopti ceva în urechiă, ér elŭ o îmbrățișà cu căldură și fericitŭ. Elŭ scia acum, că dorința lui cea mai ferbinte se va împlini.

„Imĭ facĭ și tu acum o plăcere?“ dise ea, „voiam sĕ te rogŭ încă de adĭ diminéță, dér“ — aicĭ se opri.

„Ce amŭ sĕ facŭ, dér dragă? spunemĭ!“ dise elŭ cu iubire.

„Vei avé tu sĕ judecĭ asupra acelui omŭ — hoțulŭ dela Brimboni?“

„Asta nu ți-o potŭ spune, dragă. Ședința la tribunalulŭ penalŭ se schimbă și afacerea este încă acuma la judele de instrucțiune, ea se póte trăgăna încă lungŭ timpŭ înainte de ce va fi judecata. Dér“ continuà elŭ plinŭ de mirare, „cum vi tu numai la acésta?“

„Așĭ dori așa de multŭ“, dise ea încetŭ, „sĕ fiă achitatŭ, eu pare că presimtŭ, că nu e vinovatŭ“.

Judecătorulŭ o îmbrățișà cu mâna dréptă. „Acestŭ sentimentŭ face inimei tale tótă onórea“, dise elŭ, „dér noi jurisconsulții nu judecămŭ după sentiment, ci după fapte și dovedĭ, nicĭ achitarea nicĭ condamnarea, ci dreptatea și érășĭ dreptatea ne conduce în considerațiunile nóstre, și dinaintea dreptății trebue sĕ se retragă tóte, căcĭ ea este sfântă.“

„Tóte, dicĭ, trebue sĕ se retragă, și eu nevasta ta? Eștĭ tu însuratŭ cu dreptatea orĭ cu mine?“

„Și tu, nevasta mea!“ repetà elŭ seriosŭ, „vedĭ, draga mea, dreptatea este terenulŭ, pe care se razimă nu numai sórtea individului, ci și viéța tuturorŭ popórelorŭ. Ea este peatra unghiulară a fiăcărui statŭ, de va fi scósă acéstă pétră vorŭ cădé tóte grindile și zidurile comuniunei omenescĭ, nimicŭ nu va mai fi sigurŭ și nimicŭ nu va